

An Stoc

Tomáir ó máille dá cup i n-easair.

leabhar II. uim, VI.

SAMHAIN, 1919.

Dá púinn a luac

Leabhar. II. uim 4. 75.

The above numbers were never published. The mistake in not numbering consecutively is due to printers error.

Micéal Ó'Kearney 17/33

raagar maagaltair a ceartuis uacu, cuir forróir na tíre i n-íal le n-a gcuio bócaí gur poblact bu maic leo a veit acu. Maroir leir an bpecaí rim poblact, rim pocal nua a cum na fir a tóis bpaacé éipeann i mbaile áta Cliaí trí bliadna go leir ó fom agur seo i an éial atá leir. Tír nó oiteán ar bit a bfuil ní i n-uactar pa tír dá rtiúradú píozaéc a tugtar ar an tír rim. Tír ar bit a bfuil an pobal i n-uactar dá rtiúradú poblact a tugtar ar an tír rim.

Óisleact.

An muintir a cup poblact na héipeann ar bun an uair rim le n-a gcuio fóla b'fada ar bun i ma gceoróe ipciú. Ní go tci gur cúipeadair ar bun i le gnióm go raib líde ói le peiceál. Tá cuio maic anoir a bfuil poblact na héipeann ar bun ma gceoróe nac raib pí ar bun ann an uair rim. Go píú na bpaírói lag ós a tóamiz beagán cuir-seana agur céille dóib ó fom tugann ríad rpeir agur tairneam ói ar slan-piún a gceoróe agur a n-iminne nár millead agur nár claonad. An muintir rim a bfuil an poblact ar bun ma gceoróe caire ríad a veit óitir dá céille agur ó'éipinn. San rim ní féirir móran a véanam. Ir maic an cuioú an gaeóitiz leir na daoime a pnaómad un a céille agur le ugdar agur eolur a tabairt dóib ar a rean agur a rimmear. An óirleact dá tci agur dá tcepaíca a gniór an náiríun. Nuair a véar an óirleact pácaí láirir agur i go maic i gceir beir an náiríun ar págal.

Oibreaca.

Tá go leor eile fóir le véanam. Tá an talam anoir ionann r i feirb na n'daoime a véar dá raóirú nó ir gcearr go mbi. Ac ní mór pur eigin a veit ann ma teannta rim leir na daoime a áróú. An muintir atá ag obair ar an gcepaíróis ir leo an tír. Ac ní veir an t-ionlán acu ag obair ar an gcepaíróis. Ní mór oibreaca a cup ar bun a véarpar raóirú do élamn na n'daoime rim agur nac leigse dóib rgarad i meafz réigíun an domam. Siad na héipeannáiz féim a caire-fear cuile pur acu rim a véanam. Maroir leir an Sapanac, ní bampé ré an gneim ar a véar féim le éipe véanam go maic. Na héipeannáiz a véanpar iad agur ní ma n'doime agur ma n'doime ná a' tairiamc, n-az' a céille a véanpar ríad iad ac iad ar pav a' cuioú le céille.

do na daoime go bfuil romnt anoir acu agur ir iomda pur véanam le airgead. Ir iomda tír dá gcuirici le céille é. imaimn san leigean do rgarad ir go pánac. Agur ní hé amám pa tír a ceartócaó ac a veit ann. Séaró atá uúil fearca ag ó teactai Dála na héipeann i. panact i n-éipinn le airé a gnotá na héipeann agur san iocá Sapaná. Tá Dáil éipeann paí péacaint le airgead na éomneal i n-éipinn agur a cup héipinn le maic a véanam do áiz agur le raóirú a tabairt dóib.

SAOCTRÁ.

Ceap a lán daoime go tci seo gur tír boéc éipe. Ní tír boéc i agur a veit i n'oon fearca leir an méir airgíó atá ag im-teact airci le tamall páca de bliadanta. Tá na milliún agur na milliún punt ag im-teact airci agur ir mór an cumur ói a veit i n'oon a fearca. Agur ní fearpav pí é i gcomnuide. Dá mbuó ag obair pa tír veir an t-airgead rim ó'págaró ré raóirú ag dume eigin. An pur nac gcaire tá féim caire do comuira é. Ir iomda raóirú ir féirir a cup ar bun an té bfuil cúl coiric 7 cumact an airgíó aize. Ir féirir muilte agur monaréam a cup ag obair. Ir féirir iarfairéac a véanam pa gcaoi ceart le beata agur airgead a págal ar an bpaigse móir, agur le "éadail a tabairt irteac ón tuinn." Ir féirir airgead a baint ar an gceoié eibir agur, gcaill leir, ar an gceuaó-éoié glair. Ir féirir na céaróta pur eile a véanam nac bfuil tráéc anreó orcu. Ac ní féirir taó a véanam máz ag obair do féim a véar cuile dume. Caire na daoime cuioú le céille ar maic leo féim mar cuioigear Sapanaca agur Meiriceánaca agur cuile óream eile a bfuil paí orcu. Ní féirir son pur paíamail a véanam ar an raógal seo go mbi congnam mór i tceannta a céille.

AN FRAMC.

Díonn a n-imníde ir a tceoióiró féim orcu i n-áiteaca eile. Tá rim san éadail mar seo nó ir gcearr go mbi, ac ní huirici atá tráéc anoir agam ac ar an bframc. Ói an framc ar na píozaéta móra a gnotuiz an cogad. Nuair a gnotuiz agur nuair a bí an píotéán véanta aici, bí caireím mór ar bun i bpaíur. Ói arim coire agur capall a' ríudal na rpaírói ann ar fead an lae agur na ceannpúiric móra agur na fir áronópaaca agur luéc raíórbur na píozaéta a' bpeactú orcu. Ói caireím com mór ann agur bí ré com maómta le daoime ar cuile céaró agur cuile tír go raib pur le dá ficead punt dá ioc ar áit fearca a págal le bpeactú uirici ag punneois i tciéte bí pa tppáiró. Luéc raíórbur a bí i n'oon an méir rim a ioc agur ó'locadair veir n-oiréad ar a veit ar na hárvám. Ir coramail na dáiró rim go raib cuio eigin pa lácair nac raib

rárca, mar léigear uúinn i n'péact a r'píob Francaé (La Verité) a bí a' bpeactú uirici.

CAITRÉIM.

"Sin agaid anoir," a veir ré, "an méir atá de dáir an cogad. Na laóera tpeana a bí a' págal dá púinn ir leir-púinn pa lo ar uéc tpeir a véanam veir ré ó'onóir acu ríudal ma n-éiréad cata or comair luéc na milliún punt, or comair na mbaircíní a bí a' véanam balactála ar an gceoró agur luéc gileacáigeacta na píozaéta. An óream a tceair an cogad agur an óream a cup ar bun é, an méir páca atá i gceannar maagaltair na Francaé pá lácair veir ríad annrim ar pav. Veir ríad ar na hárvám, veir ríad a' bpeactú amac éirio na punneóga agur a' tabairt dá ficead punt ar gac purdeacán. Ir mór an lán airgíó," a veir ré, "a t'locadair le go mbead ré de páram agur ó'áro-rpóiric acu na daoime a bfuil rmaéc anama agur cuirp acu orcu a feiceál a' ríudlóiró ag a gceora."

AN DEIREAD.

"Sí baile an tceoróir agur rómntar na n'daoime," a veir ré, "a ríinne rígte óiob. Siad na buic móra a foláiríúiz na gúnnal móra, na pléaragacám agur ríad a fuair na bpaíca do na raigóiríú, bpaíca a bí com vóna rim gur leigeadair an t-uirge irteac éirio ar nó rpaíreir. Tá caireím anoir acu-ran mar gcaill ar a gnotéactáil féim. Siad a tceair an cogad a cup ar bun, iad féim agur caimiléaróde mar iad ir na píozaéta eile, na buic móra pa cuile tír a bí a' véanam bpaíre ar fuil na n'daoime. Rinneadair amráim von cogad agur ríinneadair dia bpaíre de mar iré a líon a bpaíca féim. Ní maic leo fóir."

ma bíonn tú ag ceannac earrad atá dá bfuagairt sa stoc, abair gur sa stoc a : conaic tú an fuagrad.

a veir ré, "veiréad a cup leir pa Ráire. Ní hiaó a cup a n-anam i gcontuóiric ná ríinne an tpeir ac daoime rómnta eile ar a ron, daoime a r'gcaoi a gcuio fóla ann. Céaró tá dá dáir ag na boicé: tá rim, r'glaburdeact agur anpóiz pav r bíódar amuir a' tpeir, agur nuair a tairigeadair abairle san teac ná éiró a veit romt a lán acú, go mba i cuairt an laois a' gcaill éirio an ábuaite acu a teact go tci a mbaile uúicair. Ní raib a gclann féim ann le fáilte a cup rómpu. Díodar ríó pur, maró. Ói caireím mór ag luéc an tpaíórbur ar árvám, i tciétead móra, agur ar hallai gilegeata. Tá trí buairó acu : buairó an dáir, buairó an airgíó agur buairó caireíme agur plépaaca. Sin é an veiréad," a veir ré, "atá leir an gceoró. Ar ceap aon'doime gur ar a málaire a veir ré?" Fear boéc páiréir nuairdeacta áubairt an éaint rim ar pav. Díonn dá imrean ar r'géal. Veir a leagan féim ar an r'géal ag an bpear raíórbur a bí ar an árvám.

An Stoc

Tomár ó máille dá cup i n-easair.

leabhar II. uim, VI.

SAMHAIN, 1919.

Dá piginn a luac

An Saozal.

Tuineantaáct.

D'orruis Dia go bfuil éire i b'pav fá leap ac d'pás Sé buair aici nac bfuil ag móran tíora. Anoir féin máir i atá i b'pav a' feiteam leir an gcabair cá pé de buair aici nac páib a muintir ariam a' cruicú com maic ói ná com vilit ói ir cá fá lácair. Ni páib ríav ariam ar an tpeoir ceart mar tá anoir, agus ir anoir féin ir mó atá an dípleact agus an tpeoir rim a' ceartaíl uacu. Nuair a págab ar b'peiteam-nar na n-éireannac don mí déag ó fom cé'n págar maáaltair a ceartaíu uacu, cuir formór na tíre i n-íul le n-a gcuio bócaí gur poblaect bu maic leo a veit acu. Maidir leir an b'pocal rim poblaect, rim pocal nua a cum na rir a tóis b'patac éireann i m'banle áta Cliait trí bliadna go leir ó fom agus peo i an éiall acá leir. Tír nó oiteán ar bit a bfuil rí i n-uacair pa tír dá ríuáav páogaect a tugtar ar an tír rim. Tír ar bit a bfuil an pobal i n-uacair dá ríuáav poblaect a tugtar ar an tír rim.

Dísleact.

An muintir a cuir poblaect na héireann ar bun an uair rim le n-a gcuio pola b'pava ar bun i ma gcuioe ircais. Ni go vici gur cuireadair ar bun i le ghuom go páib lrode ói le peiceal. Tá cuio maic anoir a bfuil poblaect na héireann ar bun ma gcuioe nac páib rí ar bun ann an uair rim. Go ríu na b'páirí táis ós a vécámis beagan cuirgeana agus céille dóib ó fom tugann ríav r'péir agus caiteam ói ar glan-ríu a gcuioe agus a n-icinne nár milleav agus nár claonav. An muintir rim a bfuil an poblaect ar bun ma gcuioe caite ríav a veit vilit dá céile agus d'éirínn. Gan rim ní péoir móran a véanam. Ir maic an cuioe an gaeóilg leir na daoine a ríuáav un a céile agus le uáav agus eolur a tabairt dóib ar a fean agus a rínnear. An dípleact dá vicit agus dá d'péarí a ghuor an náiríu. Nuair a véar an dípleact pácac lávuir agus i go maic i gceirt veiró an náiríu ar págal.

Oibreaca.

Tá go leor eile fóir le véanam. Tá an talam anoir ionann r' i peilb na ndoime a véar dá raotríu nó ir gearr go mbi. Ac ní móir fuo eigin a veit ann ma teannta rim leir na daoine a áróv. An muintir acá ag obair ar an gearrávís ir leo an tír. Ac ní veiró an t-ionlán acu ag obair ar an gearrávís. Ni móir oibreaca a cuir ar bun a véarpar raotríu vó élainn na ndoime rim agus nac leigse vóib r'pavav i mearf péiríu an vóam. Sív na héireannáig féin a caitefeaf cuile fuo acu rim a véanam. Maidir leir an Sapanac, ní dampe pé an gneim ar a véal féin le éire véanam go maic. Na héireannáig a véanpar íav agus ní ma ndoime agus ma ndoime ná a' tapramt, n-as' a céile a véanpar ríav íav ac íav ar pav a' cuioe le céile.

Airgead.

Seall Dia vo na daoine go bfuil fomnt beag airgid anoir acu agus ir iomda fuo ir péoir a véanam le airgead. Ir iomda airgead pa tír dá gcuirte le céile é. Séarv tá rómánn gan leigean vó r'pavav ar an tír arir go rínac. Agus ní hé amám a éinneal pa tír a ceartaíu ac a veit a' cup ma ceann. Séarv acá vóil fearta ag membeir nó ceartaí Dála na héireann a véanam .i. panact i n-éirínn le aipe a tabairt vó ghuo na héireann agus gan vacav le ghuo Sapanac. Tá Dál éireann anoir a' b'páic féacant le airgead na héireann a éinneal i n-éirínn agus a cup ag obair i n-éirínn le maic a véanam vó na héireannáig agus le raotríu a tabairt vóib.

Saoctrí.

Cear a lán daoine go vici peo gur tír vóct éire. Ni tír vóct i agus a veit i ndon fearta leir an méir airgid acá ag imceact airte le tamall páva de bliadanta. Tá na milliún agus na milliún punt ag imceact airte agus ir móir an cumur vó a veit i ndon a fearta. Agus ní fearpav rí é i gcuimíre. Dá m'buó ag obair pa tír veav an t-airgead rim d'págarv pé raotríu ag vóime eigin. An fuo nac gcaitepe tá féin caitepe vó comúrra é. Ir iomda raotríu ir péoir a cup ar bun an té bfuil cúl toiric 7 cumáct an airgid aise. Ir péoir muite agus monaríam a cup ag obair. Ir péoir íarfaiceact a véanam pa gcaoi ceart le beata agus airgead a págal ar an b'páirge móir, agus le "éaváil a tabairt irceact ón tuinn." Ir péoir airgead a bant ar an gcuioe eibir agus, zeall leir, ar an gcuioe-éioic glair. Ir péoir na céavta fuo eile a véanam nac bfuil tráct amreo oirte. Ac ní péoir táva a véanam máir ag obair vó féin a véar cuile vóime. Caitepe na daoine cuioe le céile ar maic leo féin mar cuioigear Sapanaca agus Meiriceánaca agus cuile v'peam eile a bfuil pat oirte. Ni péoir don fuo pácamail a véanam ar an raogal peo go mbi congnam móir i v'ceannta a céile.

An Franc.

Díonn a n-ínníre ir a v'cuioe vó féin oirte i n-áiteaca eile. Tá rim pan éaváil mar peo nó ir gearr go mbi, ac ní huirte acá tráct anoir agann ac ar an b'páirce. Vó an páirce ar na páogaeta móra a ghuo-tuis an cogav. Nuair a ghuo-tuis agus nuair a vó an ríocán véanta aici, vó caitepéim móir ar bun i b'páir. Vó arim coipe agus capall a' ríuáav na r'páirí ann ar peav an lae agus na ceannpáir móra agus na ríu árvonpáca agus luect párvóir na páogaeta a' b'péactú oirte. Vó caitepéim com móir ann agus vó pé com maómta le daoine ar cuile céarv agus cuile tír go páib fuar le dá ficeav punt dá íoc ar áit fearta a págal le b'péactú huirte ag fuinneois i v'icíte vó pa r'páir. Luect párvóir a vó i ndon an méir rim a íoc agus v'íocavav veiró n-oirceav ar a veit ar na hárvám. Ir coramail na vóavó rim go páib cuio eigin pa lácair nac páib

r'páca, mar léigear vóinn i v'péact a r'páirí Francaic (La Verité) a vó a' b'péactú huirte.

Caitepéim.

"Sin agav anoir," v'vair pé, "an méir acá de b'páir an cogav. Na laocra r'éana a vó a' págal dá ríuinn ir leir-ríuinn pa ló ar uct t'pav a véanam veiró pé v'ónóir acu ríuáav ma n-éireav cata of comair luect na milliún punt, of comair na mbair-cíni a vó a' véanam balactála ar an gcuioe agus luect g'leacáigeacta na páogaeta. An v'peam a t'páir an cogav agus an v'peam a cup ar bun é, an méir agus acá i gcuioe págal na Francaic pá lácair veiró ríav amrím ar pav. Veiró ríav ar na hárvám, veiró ríav a' b'péactú amac tír na fuinneóga agus a' tabairt dá ficeav punt ar gac fuivéacán. Ir móir an lán airgid," v'vair pé, "a v'íocavav le go mbeav pé de páram agus v'árv-r'póirte acu na daoine a bfuil r'páct anama agus cuirp acu oirte a feiceal a' ríuáav ag a gcuioe."

An Veireav.

"Sí vóille an t'págal agus rómntar na ndoime," v'vair pé, "a ríinne rígte vóib. Sív na buic móra a folárvuis na gunnai móra, na pléarvácám agus ríav a fuair na b'póga vó na párvóirí, b'póga a vó com vóna rim gur leigeadair an t-uirge irceact tírvó ar nóir páiréir. Tá caitepéim anoir acu-ran mar zeall ar a ghuo-áctáil féin. Sív a t'páir an cogav a cup ar bun, íav féin agus caimiléarvóte mar íav ir na páogaeta eile, na buic móra pa cuile tír a vó a' véanam b'páirge ar fuil na ndoime. Rinneavav amrím vón cogav agus ríinneavav dia b'péirge de mar íré a lion a b'pócaí féin. Ni maic leo fóir."

má v'íonn tá ag ceannac earrav acá dá v'páirte SA STOC, AVAIR GUR SA STOC A : CONAIC TÁ AN PAVAV.

v'vair pé, "veireav a cup leir pa Rúiré. Ni maic a cup a n-anam i gcuioe ná ríinne an t'pav ac vóime rómnta eile ar a rón, vóime a r'pavav a gcuioe pola ann. Céarv tá dá b'páir ag na vóict: tá rim, r'glárvúveact agus anpós pav r' v'íovav amuis a' t'pav, agus nuair a tárvgeavav aváile gan ceac ná eiró a veit fom a lán acu, go mba i cuairt an laois a' g'vábáil tírvó an av'vavite acu a ceact go vó a mbaile vóctáir. Ni páib a gcuioe féin ann le páilte a cup rómpu. V'íovav ríov fuar, marv. Vó caitepéim móir ag luect an t'pavóir ar árvám, i v'icíteav móra, agus ar hallai gléigeala. Tá trí buair acu: buair an b'páir, buair an airgid agus buair caitepéime agus plérvaca. Sin é an veireav," v'vair pé, "acá leir an gcuioe. Ar céar donvóime gur ar a málairt a veav pé?" Feaf vóct páiréir nuairveact av'vavair an éaint rim ar pav. Díonn dá imr'ean ar r'géal. Veav a leagan féin ar an r'géal ag an v'pav párvóir a vó ar an árvám.

Seán Tincéara.

Di buacaili padó ma commuide ar a' b'fartce Dís i n'Gailimh agus bí pé an-leirgeamail. Bí crann uball as a mátair agus cuite uair dá b'féadpad pé é bíod pé féim agus buacaili na r'páide as íte na n-uball. "Bí go maic agus ní paid go n-olc," mar veir an leat-focal, go dtáinig lá nae paid dáda le n-íte acu. Dúbaire a mátair leir nac paid son gnota acu i n-éimfeact agus go mb'feairt do' out ar loigs beata do' féim.

D'éirig pé agus bí pé a' out amac nuair a factar do' nac paid a ceart éadaige air. D'fili pé agus caic pé an plaid air féim agus d'iméig leir.

Ní paid fíor as a mátair cá n'oeada pé agus ba cuma léici é, mar níor maic léici beic a' tabairt loirgin do' nuair nac paid pé a' déanamh son obair.

D'iméig pé leir agus bí pé a' out ruar go baite áta Cluic. Bí pé a' out trí páip-ceanna agus tré aiceann ariam go b'fuair pé iricig roir aiceann agus abann móir leatan é féim. agus ní paid beatac ar bit aige le h-iméact ar "go mbaine an cleabair na cora fíom má déigim ma léicero reo d'ait arírt," a' veir pé.

Nuair táinig pé go baite áta Cluic, fuair pé fíor go paid tincéara m' an áit a paid f'ear oibre uair. Cuair an buacail cuige agus cuir an tincéara aimpir air go ceann lae agus bliadna, agus dúbairt pé leir go b'féadpad pé out abate go Gailimh nó panact leir féim nuair bead an aimpir iricig. "agus," a' veir pé, "má téigeanm tú abate go Gailimh tiubra mé uilíir duit agus beic tú i n'oon a beic a' tincéara do' muintir na Gailimhe agus véanra tú do' fardbhear oirt."

Nuair a bí an lá agus bliadam iricig, dúbairt pé go mbead pé a' out abate go Gailimh 7 dúbairt pé leir a cuic uilíir a tabairt do'. Cuir an fear fíor i mborza do' iad agus tug pé r'gillm' do'. Nuair a bí pé a' teact abate capad fear air a dúbairt leir "tabairt veirce dom, i n-ann De." "Níl asam ac r'gillm'," a' veir pé, "ac ó d'iarí tú i n-ann De é tiubra mé cuirciú duit." Ir gearr nó gur capad fear eile air agus tug pé cuirciú eile do' agus nuair a capad an tríomad fear air dúbairt pé "níorb féidir liom san é tabairt duit ó d'iarí tú i n-ann De é."

Ní paid pé i b'pad níor fuide anuar nuair a capad fear air dúbairt leir. "Rinne túra fuo maic dom-ra agus caicpe mé maic a' déanamh oirt. Tug tú tré cuirciú dom-ra nuair nac paid aso ac é; an céad tré fuo a iarrpar tú oim geobfair iad. Ir mire Mac De, agus tug tú airsead dom-ra go paid tú san r'gillm'."

"An céad fuo iarram oirt: má téigeanm dume a' tabairt uball leir de crann uball acá as mo mátair a lám a freamú de go dtig liom-ra a r'gaoilead ar ríudal."

An d'arna fuo: má bíonn dume ar bit as iarrpar fuo a cuir ar dom-ra go b'féadpa mé a cuir irteac i mborza go mbi mé r'p'ra nac n-iarra pé baint liom arírt. agus an tríomad fuo: tabairt dom paca cártai nac mbéir dume ar bit i n'oon mé a buacail as imit leobta."

"Déarra mé r'm duit," a' veir an fear agus d'iméig leir. Torais fear na Gailimhe a' déanamh ar a mbaite.

Nuair a bí pé a' teact anuar pan áit a paid an t-aiceann, d'éirig an diabail nóime agus dúbairt leir: "Tá tú i n'pneim asam anoir agus ní gá d'uit beic a' g'laodac oim níor mó." "Irteac leat ra mborza reo agus nuair beir mire féir leat ní tiocpa tú i n-aice liom arírt," a' veir an fear. "Sgaoil liom an tuar reo," a' veir an diabail, "agus ní baogal duit;" ac ní paid son maic do' a' caic, caicpead pé out irteac ra mborza.

Cuir pé an borza agus an diabail tíor ann ar a' d'ruim agus bí pé a' teact leir abate nuair ar conaic pé f'ir a' buacail

coirce le r'p'rtí. Cuair pé irteac eucú agus dúbairt pé leobta: "Tá an borza reo ró-láidir ar mo d'ruim agus má buacail na paid go maic leir na r'p'rtí é agus a' véanamh las véarra mé bur páit óil d'ib."

Torais na f'ir a' buacail an borza leir na r'p'rtí agus torais an diabail a' g'laodac go h-uacárac.

"Ir d'ois gur b'é an cleabair féim acá annreo aso," a' veir ceann de na f'ir.

"Sé, agus buairt go maic é," a' veir fear na Gailimhe. Bíodar dá buacail go ceann tamail maic agus nuair bíodar cuirpead tug pé leir an borza agus tug pé ól d'ib. Táinig pé abate go Gailimh agus cuir pé teac tincéara do' ar bun ann agus ir gearr a bí pé a' véanamh a fardbhear.

Tug pé fíor an borza, lá, cuig muiltéam na Gailimhe agus caic pé irteac roir na potai móra é. Torais an diabail a' g'laodac arírt ac d'p'as pé ann é ariam gur ceap pé go paid a' d'ocam aige nuair a' g'eall an diabail do' nac d'ocpad pé i n-aice leir arírt, leig pé uair é agus ir gearr a bí pé a' g'lanad ar ríudal ar an áit.

Ir gearr ma d'iarí r'm gur bóir pé bean ós. Ceannuis pé teac móir eile agus cuir pé f'ir tair cuite áit a' d'iol r'cáim. Nuair a bí mac as an mnaoi bí pé a' out fíor as iarrpar capair éirora do' nuair capad fear leir. Dúbairt an fear leir go n'véanpad pé féim é. "Cé tú féim?" a' veir an tincéara. "Ir mire an Dár," a' veir an fear. Tug an tincéara leir é agus nuair a bí an baircead tair tug an Dár burdeal don tincéara agus dúbairt pé leir. An b'raon ir luza de r'm a tiubra tú d'fear tinn nuair a feicfear tú mire as a cora leigearpa pé é, ac an dume a' b'feicpe tú mire as a' ceann ní féidir a leigear mar tá pé asam-ra dom féim.

Nuair a bí mac an tincéara ceicpe bliadna d'aoir táinig tinnear air agus éinn pé ar na doctúirí son maic a' véanamh do'. Bí an tincéara oirde a' tabairt leigir don mac nuair conaic pé an b'ir as a cora. Cuimig pé ar an mburdeal a fuair pé uair agus ar an fuo a' d'innir pé do' agus com luac agus tug pé b'raon ar an mburdeal don mac bí pé com maic arírt agus bí pé son lá ariam.

Tar éir reo ir ionda dume i n'Gailimh ar tug Seán leigear do' agus ir gearr go paid a' r'geal as cuite dume.

Bí r'í Connaecta tinn agus é éinne ar na doctúirí a leigear. Fuair a muintir fíor pá doctúir na Gailimhe, agus cuirpead arim capall ar a loigs agus nuair a bí pé as o'gailt a d'oir ar mairm conaic pé a' teact aniar an r'p'ráio iad. Dúbairt pé leobta go mbead pé féir le out leobta as leat uair tr'f'ir a-naoi. Bí, agus ir gearr a bíodar a' out go dtí áit an r'íog.

Nuair táinigeadar go dtí áit an r'íog torais na doctúirí a' masad pá fear na Gailimhe nuair conaiceadar é ac ba cuma leir. Cuair pé go dtí an r'í. Bí an b'ir as a cora agus com luac agus tug pé b'raon ar a' mburdeal do' d'éirig pé ruar com maic agus bí pé ariam.

Fuair pé an oirde aríro agus bí pé i n'oon a tabairt leir, agus cuair pé abate go Gailimh arírt. Tamall ina d'iarí r'm, táinig tinnear ar r'íg eile agus cuirpead fíor air. Nuair a cuair pé cuig an r'íg conaic pé an b'ir as a' ceann agus dúbairt pé nac paid son leigear 'na éiom. Ac bí muintir an r'íog a' out do' ariam gur cuir pé a' ceann pan áit a paid a cora, tug pé b'raon ar an mburdeal do' agus leigear pé é. Nuair a bí pé a' teact abate d'éirig an b'ir nóime agus d'fiarruis pé de cé'n pát a' n'véanna pé é agus dúbairt pé leir do' n'véanad pé arírt é go paid pé féir leir an r'íogal.

Bí aró-r'í na héiréann tinn agus cuirpead fíor air ac nuair a cuair pé cuige bí an b'ir as a' ceann agus ní paid pé a' out a' véanamh fuo ar bit a' véanpad g'oirpacan r'íogal do' féim ac bí muintir an r'íog leir ariam a' tabairt aríro do' gur ionpuit pé an r'í agus gur tug pé b'raon ar a' mburdeal do' go dtug pé tr'íó é.

Nuair a bí pé a' teact abate táinig an b'ir cuige agus bí pé a' out dá táctad ac d'iarí an fear r'p'ar cúpla lá air le out abate cuig a' bean. Tug an b'ir r'm do' agus cuair pé abate. Nuair a bí an t-am tuar, táinig an b'ir agus dúbairt an fear leir out agus uball a tabairt cuige ón gearrann. Rinne pé r'm agus com luac agus leas pé a lám ar an gearrann f'p'eamuis a lám de agus ní paid pé i n'oon iméacta.

D'éigean do' panact aimpir ar fear tr'í céad bliadam go dtáinig oirde na r'íome móire nuair burpead an crann agus fuadairgead ar ríudal é. Táinig an b'ir agus caic pé an tincéara agus caicpead go leor daome an bliadam r'm mar níor caicpead don dume le tr'í céad bliadam ó bí an b'ir ceangluigte.

Cuair an tincéara go dtí na f'laicir agus nuair a táinig Naomh Peadar amac dúbairt pé leir na cártai a' caicpeam uair, "mar," a' veir pé, "ní deada don dume ariam irteac annreo a paid cártai aige."

"Ir cuma liom," a' veir an tincéara. "ac ní paca mé irteac dá b'p'oirp'arad." Cuair pé fíor go h-irp'ean ac éom luac agus conaic an diabail é d'um pé na g'eatai air agus ní leigpead pé irteac é "fuair mé an iomarca uair-pe céana agus ní leigpe mé irteac tú," a' veir pé.

Tarram an tincéara amac na cártai agus torais pé féim agus an diabail as imit na n-anam a bí i n-irp'ean go paid ruar le n-a leat g'noicige as an tincéara ac ma d'iarí reo d'éirig an diabail ar mar bí f'aircéir air go mbánóac an tincéara irp'ean air.

Tug pé leir na n-anamanna do' na f'laicir agus leigead irteac iad ac nuair a f'íl r'eiréan out irteac ní leigpead Naomh Peadar irteac é, ac," a' veir pé, "ir féidir leat teact irteac go ceann tamail agus na cártai a' r'gáil ar an b'p'umneois go dtige tú amac." Leas pé na cártai uair agus cuair pé irteac. Ní paca don dume a' teact amac ó fom é agus ní son tr'íil go b'feicpe do'.

p. 00.

PARTALÓN P. MAC A' D'AIRO, SRÁID TRESNA, GAILIMH.

Deapuisceoir agus Sioll-Gléapadóir Oigse Eaglaise agus Pianó.

Cuile fuo ar a' r'íoirpe.

Teap-irp'ead, Taordean-oirp'eada, agus foirgneam Tighe.

ROIBÉARD MAC DOMHAILL, Sráid Doimnic, GAILIMH.

Muintú céim-r'gail: "Plumbur." GAILIMH

DRÓGA NA LAOI. NA DRÓGA IS FEARR LE CEANNAC AS SEÁN Ó LAIÖE, 1 MBARR AN CALÇA, 1 n'GAILIMH.

An Teac a' b'p'uil clú air le nagair Tae, Fiona, Diocáite 7 Irp'ead Tighe.

m. b'p'eactnac, SRÁID ÁRO, NA GAILIMH

Níl son tr'íopa m' na cúigí a' b'p'uil níor mó eap'aróe Saob'ealac le r'gáil ann ná as

A. MOON, TEORANTA,

A' d'iolar cultai fear, hatai ban 7 gac son t'p'oe éadaig feilear u'fear, bean, nó páip'oe.

FOIRSIONTA EGLINTON, 1 n'GAILIMH.

FÁINNI.

Má teap'uisgeann fáinni uair r'g'íob eugam-ra 7 cuirpead eugac leabpán a' b'p'uige tú gac eolar i n-a' uacab ann. Cairbéanna pé out an éoi le airsead 7 aimp'ir a' f'ábáil 7 tr'íoblóru a' feacaint.

B. FALLER, 1 n'GAILIMH.

1 mBaile an Róba.

I

1 mBaile an Róba 'readó bíor mo éomnuide,
Tá cúmhaid mór óim anoir le bliadam,
A' fúil i gcóimnuide le bláic na hóige,
Si béilín ró-dear an bpollais mín.

II

Ír bím gac 'Domnac a' remm ceoil di
Le fúil 'r go reóirad Dia 'mo bealaic i,
Ac 'caon t'raicnóna a' ritead 'veóira,
'S mé a' curimú ar éomnúid mo cáilín
caom.

III

A' ríubal na móimce coir coilte éónaict
[Eocáill]
Ní bead óim b'íon ná 'uibéim eoirde,
Ac mé beic póirta le bláic na h-óige,
'S mo lám go b'pódamail ar a bpollac
mín.

IV

Ír geal 'r ír gléigeal a n'igread sí léme
Sníompad sí b'péidín ír anuir caol,
Cuipread le aigread mo pócal a léimneac,
Sin cleap nac 'noéanpad trúir ban ra tír.

V

O'oilread mac dom ír m'gean gléigeal
Ír tóspad sí féim é le rúg a eoirde,
Nárb fearr dom agam i mar beán 'r mar
céile
Ná beic im' aonraic ar fuo an t'raozail.

VI

Bí beán ír píce acu feal i n'grád liom,
Ír i 'cepi lén báro acu níor cuipread ruim
Mar 'dearic mé an beán údan 'r an beán
ba b'heagta í.
Ír 'píro an b'páimne go zcuipread a cuim

VII

Bí culaic geal uiré den t'píoda ab áille
Agur mit dá páirgead ar zpuais a cinn
Ac bí mé a' camnt le na 'da grand father
Mar bí Ó h'eaigra agur tigeapna King.

F'púead pócla an am'pán peo ó m'icead
Ó Uairnim atá ma éomnuide i Roirín an
Calat i n-aiice le Muig-mir, Conamara,
máire ní zhuairim.

m. Ó namnlíde,

Taordean-oirpeaca,
Spáid t'p'earna

zailim.

Cuite puo ar a raoppe.

máirtín s. mac cuas,

Lón-ceannaróe,

bótar an cáisleáin nua,

i n'zailim.

Liam ua féinníde,

Lón-ceannaróe,

Fíon, Deoir, Diocáitce, Tae ar feabar.

SRÁID LIAM TIAR, i n'zailim.

Deiró ÉIRE láidir má bíonn Claimne zaeóeat

láidir. Íróir an feoil ír fearr agur

tá sí rím le r'azáil ó

Ó fallamain,

Spáid z'eata na Mainirpeac, i n'zailim.

seán ó neactain,

Lón-ceannaróe.

Tae, tobac, Diocáitce, Fíon nac féidír
a r'apú.

SRÁID TRESNA NA zailim.

Tae, Fíonta, Diocáitce, Cuite sórt ar
feabar.

mícead b'reactnac,

An Ceapnós, i n'zailim

Lean 'Don tSolap.

Fáigtear puazpad iomí gac cori paozalca
ac, ar a r'íon rím, tazann an t-íompóó cíoú
go n'vuir linn go 'otazann pé iomí pé le
n-ar b'pailúge péim go m'nic. Pébi leir'geal
bíor leir, ír airt'eac an ní go mbíonn daitle
a' z'abáil 'oon émead 'daome go b'puit r'áilí
azann agur nac b'p'eict'ear úimn, go
b'puit cluara azann zan cloirtint go 'otuz
'Dia tuis'rint úimn agur nac b'puit airt'
eacár ná airt'eacall ionnann t'ráis agur
t'rác a f'p'earcat mar bu éoir. Agur ní hé
nac mbíonn t'núctán an 'uomam azann leir
an ní ceap ac pé f'p'earact na cuite agur
na comntle é: lartar an éomneall agur
éir'geann an éuil amac ar an 'uor'eadar
a' 'uóanam t'art-tart leir an r'olar go
'uóir'eann sí i mbéat a cinn r'íompi. 'Uéan-
tar r'olap 'bí fá 'uoir'eac 'de b'áirí a beic
po-z'nacac agur po-teann a' cupi l'adair
agur l'adair ra z'eontubairt.

O'p a' t'ráct ar r'olar é, tá, mar 'uoir r'íad,
r'olar agur r'olar ann. Mar an z'eóarona ní
hé 'caon t'rolap a z'cuip'ean cuit'e 'uime
ruim ann. "Nac 'uoir é an r'olar az
éir'ge lae!" ar'p'an 'uime 'uó'earac. Ac
ní f'ap'uz'ean rím an té úo eile a z'cuip'ean
z'lóir na z'p'eme a' 'uol un z'p'innill na
céar'ta r'muameac 'na m'icinn. Solap le
teap m'eadóim lae bí ó f'eandóir m'áigeamail
na z'p'eige nuair t'amis Alartar Mór le
ruait'eant'ar a' b'p'eact'nú air. Sean-r'geal é ó
láim Ph'it'earic ac mar rím féim ír f'íú a
a'í'p'ir

Bí an z'p'eigeac z'p'oiz úo agur b'airille
aige a' t'air'ige ann 'uoir'ce agur 'de ló
ar nó' an t'reit'mí'ce. Níor beaz rím le
háir'ó na 'uóame a t'ap'pant air agur
bíor ná t'amte a' t'p'iall ó marom go
raoite a' 'uoir'eac ac air, a' 'uóanam ionz'an-
tar 'de—agur mar bead fá l'ácair—a
b'ap'amail é'pionna péim az cuit'e mac m'atar
acu. 'Uoir'tar nac leir'gead an leir'z 'uó
cupi éucu ná uacu: ac 'uoir u'g'oir eile
z'ur le neam'c'uit'eamar'ead, le neim-
p'leac agur le teann r'p'ioeam'la'ca bíor
pé. Ar aon cor bí a t'p'í' á'p'ón'p'ac le n-a
lunn: ac bí am'ad'na'ct zan éuntar ar bun
aici ar a r'íon rím. Pé hacu r'geal é, bí mo
'uime mar bí pé go z'cuala Alartar t'ráct
air agur cáiteac pé cuit'e ionz'ant'ar
f'eiceal. Ceap an plait f'íor-uapal go
mbead lán a f'úl agur b'p'eic a beil aige
féim. Ní 'uó'aca leir: níor cuip'ead ruim nó
ruaim'ead az beal an b'airille ann ac an
oipead 'r dá mbu tuata a' 'uol an t'p'lige é.
"Ceap' peo acá uair?" ar'p'a Alartar.
"Tá, 'uoir na z'p'eme," ar'p'a fear an b'air-
ille. Agur muna 'uó'earna pé m'ean'p'ac rím
a raib ann i leabard beic a' b'p'iread a
é'nam'a le umal'ó'io 'uó'n loz mór plait-
eamail bí i l'ácair. 'Uamead Alartar ar
a é'leac'ead. Ceap'á, dá b'p'iz rím, go
b'p'uar pé leaza na b'f'ionn: ac bí z'p'eigeac
a' cuimite le z'p'eigeac; agur ar'p'a'n
plait leir an z'com'lu'ad'ar:—"me'p'ac z'ur
m'p'e Alartar, b'áit liom beic mar an té
ú'oa."

Solap eile r'olar na r'íunne. 'Uob'pad le
ú'g'oir'ap' Mór: 'Deiró eolar na r'íunne agur
agur 'uó'earna an r'íunne r'íú a raopad [Eo.
viii 32]. Ac ír f'ér'oir an r'olar peo a
m'ú'ead ná a leir'gean ar. 'Uoame z'p'íor-
p'p'earcat 'uó agur 'uóame eile nac 'uó'ean-
ann. 'Deiró r'íú z'ear'máinneac agur feall-
pám f'p'anneac ann c'oir'ce, agur iad ar an
'uoir 'uoir'p'ó a' t'op'uz'ead t'ear'z'ur: ní
hionann rím agur an té leann'ar t'p'oir an
t'rolap ó t'ur zan a r'z'aoiteac ar a a'í'ar'e
go mbameann pé amac an cuan ceap'—
cuan na r'íunne.

Agur m'ar mar rím 'uó 'uime a 'uó'azann
meap'ball eolap air ná cuip'ear é péim i
z'cop a éocáill le pailúge nó le uair'p'ear
m'icinne, ír meap' go mór r'ada an náir'íun
bíor i mío r'ead ná i b'p'udair'p'ier agur a
éionnta péim leir. 'Deiró t'ráct go 'ueo
na 'uó'oir ar an z'caoi ar b'p'eact'nú'z' Dia an
'uime anuar ar 'á'p'o an bó'air ar p'p'íom-
eac'air a t'p'ie. 'Uoir a z'ul air agur 'u'im'ir
pé cé'n p'ac. "Ní t'uz'geann tú, ar'p' p'ir'ean,
cé'ap' é 'uó leap. 'Uo r'íun'ir 'uó'ean'naó

agur z'eir'lean'mant op'cu rím a f'ann'c'uz'
'uó b'ear'na-b'aozail a éopant. Cé acu
p'á'ro ná'p' z'áb tú 'uó é'loca air? Agur
anoir péim, i leabard buntáir'te b'p'eic ar
lá 'uoir'p'ó na t'p'ócair'e, tá f'út 'uó éom'p'ic a
cupi dá éoir agur a é'earad. Ac t'ue'ra lá
eile op't, zc." Féac péim go 'uó'áim'is agur
ar 'Ue'ap'aro agur éop'ar'op'ion agur ar
é'ear'p'ad'm!

Mar rím 'uó, t'ue'ra "lá eile"—lá an
éunt'air—ar náir'íun nac 'uó'eanann com-
t'p'om na féimne le cáe. Níl leir'geal le
z'abáil. Tá corp agur anam az náir'íun
mar tá az an 'uime. Tá z'lan-toil aici ar
an mbealaic é'arona: tá ciall agur r'ear'ún
aici; agur m'ar olc mar' léir'í é, tá com-
p'iar aici le puazairt uir'í nuair r'p'í
ar b'p'uaic t'ue'ce nó ar t'í feall a im'p'ic uir'í
péim ná ar émead ná ar 'uime eile. F'ap'íor
go leir'geann náir'íun ó am go ham an r'p'p'uo-
z'ad le n-a cluair agur tazann "an lá!"

Agur cé'n mar' r'ear'p'ead'ac muna léir'-
teap m'ear 'uó beic ma 'uó'áim'is 'uó éom
agur 'u'ar'p'o ruim ar fuo an t'raozail?
Sa t'p'í' peo z'ann-ne agur 'r gac t'p'í' eile
'u'ir'ic'is na r'ean-'uóame leir an r'geal a
bí acu. Ní zan an t-'aor-'ó'z beic a' cupi bun
le n-a mb'ear'p'ab, ná 'uime beic a' cupi r'íor
ar a 'uó'p'ear'ta mar m'bi 'uóame r'á'p'ta z'ur
le Dia an 'uó'g'al'tar agur go mbíonn go
leoir 'uó leap náir'íun ma hion'cap féim.

'Uir'ear'p'ard eolap, uir'ear'p'ard l'ear'z'ur
í'r éom'tac go z'nacac le gac é'p'eic éoz'ard.
Sean-beap't é az lu'ct cum'air agur puaz-
air na r'luair'ge a éomneall i 'uó'p'ead'ar.
i n-aiice baile. Féac'ad agur f'eact'ar p'ór
an beap't peo. Níor f'íú Sc'io'd'ap'oad ar bíe
go 'uó'oir'p'í'ce 'uó'oir 'u'f'uil na t'p'ie peo
ar a r'íon. Ac ír r'ada, r'ada ó 'uob'pad i
'uó'p'ac this is Ireland's war (!) agur m'eall
na t'igeap'naí z'al'man na tuatai bó'ca
ualla bí ar a z'com'p'ic. They died their
land to save—tiz leir an 'uó'ear'ta péim
beic r'ear'p' cop'p uair. "Coz'ad an é'p'eor'ím,"
go 'uoir'im, agur Berwick ar f'air'p'ge! Ní
he'ad: ac t'op'ad an 'uó'p'ead'ar m'um't'p'
na héir'eann ná m'um't'p' t'p'ie ar bíe eile a
t'abair'te ír'teac i z'elamp'ar nac mbameann
'uó'ib. Ír aic a b'í' rím az r'ean-Uellin'con
nuair a éom'air'p'is pé ar 'uó'ame a éomneall
zan o'p'ead'ar zan eolar agur nac mbead
z'ainne r'az'g'uir'p'í i Sarana ar an b'pad rím.

Mar rím 'uó, a éir'eann'az é'p'í'ce, bí ar
'uó r'íon féim. Com'uz' éuz'ao féim. Má tá
tú i mbair'ille ná i 'uó'ab'air, ná i n-aiice beaz
áir'geamail leat féim, is leat féim é:
agur ná r'z'ar leir má tá ruar 'uó é'air
az'ao go m'bi tú lán-éim'te ar m'alair'te níor
f'ear'r. Má tá tú a' r'm'urt'act t'im'ceall na
háite rím, dá 'uó'na'ct é t'iz leat 'uó éeann
a t'ó'z'áil i r'olar an lae. Má tazann 'uó'p'e-
'ad'ar nó r'm'úic ar bíe op't, bíor 'uó é'p'ir'p'ean
féim i n-aiice leat agur ná bac leir an t'e'me-
z'ealám cuip'ear 'uó náim'p'oe ó'p' 'uó éom'air.
'Deiró Alart'p'ada na haim'p'ie, nó 'uime uacu
a' b'azair'te op't agur 'a páó z'ur i 'uó'ead ná
n'geal't bu éeart 'uime mar t'usa
beic—ná i b'p'ri'os'ún—fá páó'p' nac
ruad tú r'oz'luair'te le 'uol ra n-á'p'ann
nuair a z'g'read an "beán ruad"
op't lá an aon'az go raib "mac seán
éamunn buail'te." Ac baim r'ear'p'ad
ap'ao péim mar b'p'uit p'om op't meang'ao
z'áir'i a 'uó'eanam. É'p'om'pa pé ar an m'bl'ad'ar
az l'ap'ar'ad 'uó m'eall'ta; ac, mar p'ap'amail
op't, ná t'eir'uz i n'p'p'eim éam'te leir. Má
f'ap'p'uz'geann pé 'uó'ic—ó 'u'f'ap'p'uz' le
z'op'í'ro—cé'ap'ó tá uair, agur má f'am'lu'ng-
eann pé Home Rule wíth'in the Empire
leat leir' p'aoi go t'ap'ar'ó. "É'rap leat, a
é'neam'air'e," ar'p'a t'up'a: "m'p'a m'bi buaid
ar é'noe azam bíor ruaim'neap ar r'op
azam"—"beiró mise ar 'uó'is na
z'réim'e."

an beirneac.

Ó plait'beartaiz,

Spáid 'uó'imnic na zailim.

Cap'p'ana mó'ra, cap'p'ana beaza, z'leap r'od-
p'ar'oe, z'luair'teáin. Ní cuip'ear moill ar
éimne. z'ucán, 49.

Ó cloicbhairtair 7 a com. 86 SRÁID NA SIOPAÍ, 1 NGAILLIMH.

An teac ir fearr le h-aghaid earraide mairinn, fíolca, 7 ciorcra tige do ceannact

— má earcuigeann — an feoil is fearr

uair 7 a fágáil ar a luac, nó má earcuigeann ba gán, picíní, muic-feoil nó bratáin ina fearáir uair, téirís 45

SEÁN O GALLCOBARI, Foirgionta Dám Éirinn, 1 NGAILLIMH.

Ar a cuio talman féin nó ina cuio ríoból a beirtear, tóigear 7 fearáirítear 'cuile beirte' deac, mar 7 caora 7 uan dá marbúigeann ré.

PROINRIAR MAC CONMARA 7 A COMLUCT.

Díoltóirí 7 Reacadóirí Tae, Fíonta 7 Deaca. 1 NGAILLIMH.

ní tige le doinne a ráó nác bfuil earraíod 'uútearac' go leor annreo.

Már mian leat ROTAR maic a ceannac, nó már mian leat veir a cup ar an gceann acá a gac, téirís 50

S. MAC AN BÓIRO, an ceannac, 1 NGAILLIMH.

FEAC!

Bí cinnte 7 téirís irteac go bfeice tú a bfuil ve : : :

EADAC le n-aghaid an Seimur Le díol go han-tpaor 45

Tomár mac Suibne, 1 NGAILLIMH.

T. DÍOLÚN 7 A CLANN MAC, Luac Díolta Seod.

Díolún a cup an teac po ar un i 1750, 7 cuiread ar éir na n-ghoban burrae i mbaile áta Cliaé i 1784 é. Luac véanta fáinne an Clavaig. Sgéal an fáinne le fágáil i noisce.

T. DÍOLÚN 7 A CLANN MAC, 1 SRÁID LIAM, 1 NGAILLIMH.

Tomár Ó CACÁIN, Lón-Ceannac, SRÁID NA SIOPAÍ, — 1 NGAILLIMH. —

Díad, Tae, 7 Fíon ar feadar.

Teac na h-olla

SRÁID NA SIOPAÍ, 1 NGAILLIMH. . .

Cuiris le véantur na : | Cultac ó 80/- n-éineann 7 rábáil aigead. | 50 vci 80/-

Ceannuis eadac ar bit earcuigear uair 45 tís

Tomair uí CACÁIL, 1 NGAILLIMH,

Aic a bfuige tú luac do cuio aigead.

an halla leisís.

SRÁID SEATA LIAM 7 SRÁID DOIMNIO, na GAILLIME.

Sac leigear ar feadar 7 ar gíome.

Sean ó faoláin, L.P.S.I. Poiticeire

AN SGÉAL VEIRIO

a ríoból míceál ó máille ("Díarmuid Donn")

naoi n-ghabáid an gíolla díuib le fágáil ó COMLUCT OIDEACÁIS NA NÉIREANN,

Ar fágáil aipr.

Leat coróin (glan) a luac.

Duine ar bit a vtearcuigeann "An Stoc" uair, nó ar maic leir fuagrad a cup ann, ríobáid ré 45 an mbairteoir .i.

AN T-ATAIR Ó CEALLAIG, SRÁID DOIMNIO, a 23, 1 NGAILLIMH.

Crío an bporca . . . 2/8 ra mbliadám. " " " . . . 1/3 ra leicbliadám.

Mairir le sac ádair ríobóca a teirdear ra bpaíreap cuirtear ríeala 45

TOMÁS Ó MÁILLE, Coláirte na hIolrigoile, 1 NGAILLIMH.

AN STOC.

SAMHAIN, 1919.

RÁIDÍN RÍOBARIÉ.

(ar leanamant).

'Doilí cuadmar uilig a cóclad agus cuair páirín i bpolac i vteac na mbó, agus fan go n-innirige mé dáoid an caoi a raib ré le páirín. Nuair a bí vtear cóclata aige dúirís ré, a' ceapad go mb'í an maíom a bí ann ac níob' i cor ar bit ac an gcalac a meall é. Ar son nó, níob' móir leir veit a' corpuige mod le vut un an baile móir. Ló donais a bí ann agus earcuig uair pígnneaca beaga a éruinnú leir na ríobá agus ar nód veamán páirú páirín a geobrá 'na ríobaire agus leag ríac ar éirinn. Óa gclumteá é a' feimn "The hare in the corn," filféa go bfeicféa na madaid a bí ann agus na marcais 45 imteact mar an díabal veap.

'Doilí, mar bí mé a' ráó, bog ré leir cun donais a' rparveieact crío na páir-ceanna. A' vut ear fáil óó, agus é a' maolú anuar an taob eile buailead a cloigeann i n-agh' fuo eigin a bain an t-amare ar a fáilí. Leir rín v'féac ré ruar, agus céapó a bead ann, go mba plán an té dá n-innirtear é, ac corp ar epocad ar gégán crann!

"Maire, moira díuit, a díume uapail," ar páirín, "agus an mar rín é a éreacúir. m'anam gur tú a bain an geitead aram." Agus ar nód b'fíor óó, é díir bairtead ré geit ar fear ba láirre epóide ná páirín, Críorcarde boct a feiceál epóca mar rín.

"Dair ríeabacán, maire, mur féideamál an péire b'pós acá opt," ar páirín, "agus réapó cá mé a ceapad nác móran uapáide a véar agad díob' fearóca, agus nác hé an náire mo leirde ra—an ríobaire ir fearr i n-éirinn—a veit a' vut earc agus péire rean-buacairí orm nác fíú veic crup iad. agus corp annpo le péire b'péag nác bfuil ar íarparó uacu ac díume eigin a éarfead iad."

Leir rín, beireann páirín ar na b'póca agus corpuigeann ré dá vtearaint, ac bíodar an-vamgean; agus má' ré an caoi a rabádar po-vóct ná an gégán a veit a' luagrad ruar ir anuar mar bead maíre luagráin ann, éinn ar páirín don veir ceap fágáil optu agus ar veiread leir ré díob'. Bí ré a' vut a' bogad leir nuair a tug ré réacaint eile optu agus cup feadar na mb'pós catú air. Ar air leir, agus cup ré ríome na b'póca a fágáil i gceart ná i n-éagcúir agus tá leirís orm innreac dáoid an caoi a b'ruair pé iad, mar ba tuacac an beap é agus níob' aipís mé don beap tuacac eile a ríinne 'na faogal ac é. 'Doilí céapó a ríinne ré ac rígan móir mílteac a bí 'na póca aige a earpant amac agus na cora a gearrad ven corp. "Dairfe mé na b'póca díob' ar mo fuam-neap," avéir pé. agus mar vubairt mé ceana ba b'pógac an obair í.

Sáit ré na cora ra n-a dá arfáil agus le n-a linn rín ríead an gcalac amac ó eúl ríuúde a bí uipí. Sim i an uair a tuig páirín cé'n veapmad a bí véanta aige, agus nác b'péacac an lae a bí ann cor ar bit mar fil ré ac an gcalac a bí dá cup amú. agus le fáirteoir go mb'earraide ar féin amuis agus go raead an íve céatona air a cuair ar an gcréatúr eile ríar leir aipr go teac na mbó. Cup ré na cora i b'polac ra tuige agus cuair pé a cóclad aipr, ac veamán a raib i b'pao ann ve go v'cáimís na raigóirí v'áiprís agus gur fuavúigeadar péaró leo—agus níob' leat cóir Dé air é agus an bail a cup ré ar an gcorp boct.

'Doilí nuair a cáimís an maíom, vubairt m'atáir líom féin, "sac amac a Séamair," ar eirean, "agus abair le páirín a tíveact irteac agus gheim a íte; raeda mé i mbanná go bfuil a gíole go maic aige mar reo." Amac líom féin go vopar an ríobóil agus díaoir ar páirín, ac veamán ríeagrad a fuair mé; díaoir mé aipr agus aipr eile air ac veamán ríeagrad ná ríeagairt a cáimís. Irteac líom ra ríobóil, b'péacnúig mé rím agus earp, agus céapó v'feicrinn ac an dá cóir a' b'p'rad amac ón tuige.

"Maire b'p'rad opt, a páirín," ar mife, "mur tú acá compórtac, mur bfuil tú com ríocamalat le v'péancarde ra b'pluro ac bairfe mife hamp arad." Leir rín, ruig mé ar fáil air mar factar vaim agus tug mé mo fean-earpant. Ará, a míc ó mo epóide tú, ríar líom ar eúl mo éinn agus ir beag ná veapmad cunuar ve mo cloigeann i n-agh' an halla taob tíar. Nuair a cáimís mé éugam féin bí mé ar ríacraeda mo díroma agus an dá ríeice 'mo dá láim agus ar b'feicint vaim go mba cora díume a bí ionntu ir beag ná rí imcís an t-amare ar mo fáilí. Cáit mé uaim iad mar éarfead fáca ríorca; ríead mé 'mo fearam agus sac don allagar aram.

Óra, a ríopaire bíeamnaig 7 a fean-puo érapac," ar mife leir an mbó, "v'ic tú páirín boct. Go mba feact meara a véar tú bliadám ó anoct mar b'larca an maíre díuit é le nác b'feirfead don ceo díuit ar vo ríupéar ac an ríobaire ab fearr i n-éirinn. Ó a míuire ir ríuag! a míuire ir ríuag!" Leir rín amac líom, díir m'anam leir an ríuim a véanam go raib v'pugall orm veit 'na náice, agus irteac líom un

an tige agus o'innir mé an rgeal doib.

"Ara leis do do cuio fearóide," ar m'atair.

"Ó nár bfoirtear mé má tá focal bréige ann," arfa mife. "An é páirín a ite?" ar ríad-ran.

"Don deamán ríad bréige ann," arfa mife.

"Ófuil tú cinnte de, a Séamair?" arfa mo mácair.

"San mé com cinnte de péire úr brós," arfa mife, "so leagair an deamán blas fásca de ac an dá coir."

"Agur an ndéir tú liom gur ite rí na píobai agus eite?" arfa m'atair.

"M'anam gur dóca gur ite," arfa mife.

"Ó so tucagair an diahal leis i," arfa eirean, "murab i a raib an dúil éiríóte ra gceol aici."

"Ara ná bí ag eargumí ar an mbom doict a tucagair coctú do na malraiz," arfa mo mácair.

"Nó, nó, maire leagair uirí-re, an cneámaire brádaic," arfa eirean.

"Ní ceart duit a beit ag eargumí ar feitíoe ar bit beo acá faoi éalac do tige," arfa mife.

"M'anam maire gur gearr a béar rí faoi éalac mo tige-re, raca mife faoi mo márcamh duit," arfa eirean, "óir tiomáinfeair amac un donais i, ar áit na mbonn."

"Tiomám leat amac i, a Séamair," arfa eirean, "com luac agus béar do bpicarfa ite 'do."

"Nárú gearr duit féin a dul léi," a deirimpe. "An raicéir acá ort róimpe?" a deir ré, "bíod rímhéanna beaga 'do anoir agus epoc leat i."

"Doili, bog mé liom agus deamán ríad bréige acá mé a deanam, níor luagar liom an ríoc ná oréim ar bit a beit agam léi. Ar don nóir, gearr mé maire móir, faoa agus coimniz mé acar maic róm i i ríocet agus nac mbéinn 'na goir ná 'na gaobar.

Ar a beit tamall maic ar an mbócar uáinn fíricéamar gíricéan an donais, agus ní faoa tú ar ariam ac a raib de daome epumh ann. Sílfed go raib an domán bráic i deannca a céite, san tráct ar na gúnnai bréagá, agus na ríbiní iol-daaca, agus na cábáin, agus luac ealadán, agus ceoltóirí a' rípreagad ceoil, agus na buacailli agus na cailíní a' cur a gceacaaca díob a' damra.

Ac ní ortú a bí áir agam-ra ac ar an rífineac bó a bí de cúram ort. Bí mé a' tarrpant ar lár an donais léi agus a' dul ear cábáin dom, coruigead ar port bréag, coruicéamail dá feinnm ag píobaire. Ara, a buacaili an domán! epoc rí na cluara, agus gear rí na ríeice mar bead rí ar tí álad a cábair ar an gcábáin.

"Óra, aipe daoid! aipe daoid!" arfa mife a' cur mo fean-béic aram. "Deirid uirí, a buacaili, ar fon Dé agus beirid ar an diahal brádaic, ríuis rí píobaire aréir agus nár feice Dia an t-áid uirí murab fuil rí a' dul i n-éadan an dára ceann."

"Ara, céaró rí na dá ríad agad," arfa ceann acu. "Nár fásca mé reo má tá mé a' cur ionntóid an focail ar," arfa mife; "mé féin a conaic é agus san fásca de ac an dá coir, agus ré an fear é páirín ó ghuagáin, so ndéana Dia trócaire ar a anam."

Cé hé rí na dá tráct ortra, arfan gur, agus le n-a linn rí na cé ríeadaic amac ar an gcábáin ac páirín.

"Óra, beirid ar-gean com maic! Comnizid uaim é!" arfa mife. "Ní hé acá ann cor ar bit ac a taip. Níead aréir é com cinnte leis an mbár—cuile gheim de ac an dá coir."

"Doili, a dume, bí páirín ma react anma a' gáirí agus sílfed go bpléarfad ré. Nuair a bí react agus react eite leigce aige, o'innir ré an rgeal mar tá mife m'oiar a imreacat daoid-re. Cuadmar irteac ra gcábáin agus ní padamar taob le galán leanna a ól pul ar ríeóirgead an rgeal i gearr. D'ólamar plámte páirín agus plámte an feitíoe doict a cionncuigead ran éagcáir. Seinn páirín

ar na píobai an lá rí na dáilleac an domán. Seolad an bó doct abailé aríre agus ní raib an oiréad meara ar don beicídeac céitíoe gur ra mbaile r'agáinne ariam agus a bí uirí ón lá rí na go rí na dá caillead i.

COS LOCA.

Lúibíní.

'S ÓRO 'MÍLE GRÁD.

- I. Nim, bím, bobarón, 'r óro 'míle grád Tá mo grád com faoa uaim le pataí Connóae an Cláir.
 - II. Nim, bím, bobarón, 'r óro 'míle grád. Da mímic rí na fear faoa a' ceannac pataí ó fear gearr.
 - III. Nim, bím, bobarón, 'r óro 'míle grád, Irteac i gcluar, amac i gcluar a' leigim comrád a lám.
 - IV. Nim, bím, bobarón, 'r óro 'míle grád, Ná leis do rún le bun a' éalac go gearr tú ar a dáir.
 - V. Nim, bím, bobarón, 'r óro 'míle grád, Ná leis do rún le buacaili cuim nó ir faoa béar do cáil.
- Sm tuar fean-danteanna a fuair mé ra Spíroal.
- LEON Ó BROM (ar an Áir-Óraoib.)

Sean foela.

1. Níor tug Dia rí na dá mácair.
 2. Má tá tú láirín bí grárdamail.
 3. Ir binn é béal 'na fort.
 4. Níl lá dá fao nac rí na dá tráctóna.
 5. Ir ríur ar dul ear le teac madaid san ríacail.
 6. Nuair a bíor an cat amuz bíonn ceo rúnice ag na locóga.
 7. Ir gearr mall ná go ró-mall.
 8. An té a bíor i brad amuz fuarfaigean a cuio ar.
 9. Ir mímic an fíunne gearr.
 10. Siteann gac ríeacán gur é a éan féin ir gile.
 11. Níl dul i bralac ón dáir.
 12. Ní rgeal faoi rún ir a ríor ag trír.
 13. Coróir an comígeac ir ná taob leis.
 14. Má téigean tú i mbannar íocpa tú ríaca.
 15. Luac an magair a' deanam magair.
 16. Ná car amac an t-uirge palac nó go mbí an t-uirge glan ir rí.
 17. Mar raib agad ac bocaroe gabair bí i lár an donais leis.
 18. Ir cuma leis an óige cé gearr rí a cor.
 19. Bí mall i n-acail ir ar deagán den olann.
 20. Dúil le cáitú a míle ar an cearra-bac.
 21. Ní tiz leis an ngobadán an dá tráiz beic aige.
 22. Seól gearr a deanar ceann liac.
 23. Dallaró feólar.
 24. Nuair tizear lá tizeann comairle.
 25. Ná mol 'r ná cam.
 26. Ir maic é an té tucag aipe dá gnota féin.
 27. An té nac gcomairligeann Dia é ir doiriz gearr a comairleac fásail.
 28. So mímic a' gáirí ir a leat fúc féin.
 29. Dúinn bipead a gairrean ar dáir teangad an té bíor a' cáil-cáimnt.
 30. Cailín tige móir go deo deo ná maiz i. Dúinn an gheim maic ir an blosam faoa aici.
 31. Lám i ruball eargáinne: mímizim i ngealltanar fealltóra.
- p. Ó. MÓRÁIN, ACAILL.

Du ceart dá gac gearrigeoir i mbaile

Áca Clac san don arán do ceannac

AC

ARÁN

III

Cinnéioe

AN T-ARÁN IS FEARR DÁ N'DEANTAR

124 GO RÍ 131 SRÁID PÁRNEILL

AGUR

DÁCÚS NAOIMH PÁDRAIZ,

BAILE ÁCA CLAC.

GUTÁN—3141.

Tá cultac 7 cocal móra nac
: bfuil rárú i na gciann ag :

ANTOINE Ó RÍAIN

SRÁID NA SIOPAÍ,

:: I NGAILLIM. ::

ÉADAC GAEDÉALAC ar feadar le rágail ó

PROINSIAS MAC DONNÉADA 7 A COM,

: : I NGAILLIM. : :

A uir oléar i gcomnairde le deantar
n. héreann a cur 'un cinn.

'An Branar'

Ta Uimhir na raithe seo le fail anois

Aisti, Filiocht, agus Scéalta nua dhéanta.

1s. 3d. a fhiacha

(Sintuis bliana, 5s., saor trid an bpost.)

Maran féidir leat 'AN BRANAR' a cheannach i siopa, cuir fios air go dti AN BAINISTEOIR, 19 Plas Eile, Baile Atha Cliath.

Sean-Uimhreacha.

Uimh. II, agus Uimh. III .. 1s. 3d.

Uimh. I (fior bheagan aca) .. 5s.

LEABAR NUA.

Ní dóiz linn gur cuiread leabair amac rór a míngear bearta epuada na gearrige ná Studies in Modern Irish ó lám an ácar gearróro ó Nuallán, Ollam na gearrige i gColáiríoe níuge nuadac. Ní leabar do páirtí é, ná do daomí nac bfuil cleactad aca ar an ngearrige ceana, ac an dume a bfuil gearrige aige, tiúbardan leabair reo EOLAS do ar an ngearrige. Gearra ré annreo ríor-fac corp camnte na gearrige agus feallramnac na teangán. Tá áobair cleactad ann feim ar an rígró ceart le ríamontí carpa neam-fimplíoe a cur, i gceill i ngearrige glan gpeanna nac mbeid rian an gailloacair uirí. Ir bréag an leabair é do ríoláirí na n-íol-ríoil. Coróm a luac. An Talbot Press a cur íol ar.

Сургадөөдт азур Заррдадогдөөдт

" 1p pava mipe amuig paol pneacta 'zur paol pioc,
 'S gan d'anaact azam ap don neac;
 Mo feirneac gan rzur, mo vpanar gan cur,
 1p gan iad azam ap don eor.
 Nil capar azam, 1p danar liom rin,
 Do glacpar me moc nu deigeanae,
 'S zo scaitpe me dul ear fairrige poir
 O 1p ann nae vfuil don de mo saolta."

1p iomda dume pa tip peo atá bunáite eo págca 1p bi éamonn a' Cnuic doct; ac iad peo atá ap a malpaic de caoi azur a vfuil feirrige azur vpanar dá zcuio féim acu, atcuigóir é. Nil don deag-zaeveal ap fuo an domam móir nári maic leir torad céadtae a veit ap talam na héipeann; ac caifear admaetáil pan am céadna zo vfuil talamaidoe annpeo 1p annpúo ap fuo na típe a bior pára zo leor le cupard-eact leibidoeac azur le banna puapada. Diaadanta gearra ó rom (1905) nuair a cupreao plac ap éimn friteao amac ón comar zo paib leat na típe peo 'na éimín nó 'na talam feapais; azur ap cúigeao curd na típe ní paib torad ap bié dá baint, ac é 'na deapz-fápac. Sa nGearmáinn pul toruig an cogao móir 1p beag péirpe talman nae padcar a' baint leap eicin ap, azur bióó fiop azam zo vfuil enuic azur pléibte azur talam puapac pa nGearmáinn éom maic azur tá pa típ peo. Ac cup na Gearmáinnis cói ap learpú ap a zcuio talman féim azur bi a fluoet orpu—biodar i puoet cat 1p compac a éomneál leir an domam móir ap feao ceitpe diaadna móir pava.

na CRAMH.

" Déapra feilméapa leat gan aimpéar, " Céapó 1p féioir liom a déanam leir an zcuatpac báioce?" 1p féioir curd maic ven émuatpac céadna a ériomú, a éabairt 1pceac, azur a paotrá; azur an méio de nae vfuil feileamnac le n-aig' cupr tá pé feileamnac le haig' epann. Cpuéugeann an zcuiprac páigceap pna porcais zo paib émuatpac na típe peo paol coilte pan aimpir i n-allóo.

" Trí nuair," avéir an Doctúir Cécinn, " do cupr éipe trí monga 1p trí maola oi." Azur le veipeannar anuar vubairt píi eite:—

" Do b'ápo a coilte 'r ba vípeac féio,
 'S an bláe mar aol ap maolinn géag."

Fapíor zéar, ní mar rin atá an rzéal paol lácar, azur má maipéan i voo Gearpaó 1p voo pmioeao atá dá déanam ap épannaib 1p gearr, mar veir an t-amrán, zo mbi " veipe na zcuilte ap lár." Ní mó ná zo maic a tuigeap curd azamín cé'n víogbáil atá dá déanam az an vream úo atá a' bání na típe mar peo. " I na díaró," avéirca, " 1p eao feicceap a leap voo éipeannac." Nuair a véar vroméla (.i. uactar) na típe leom, noctuígce gan epann gan coil, nuair nae mberó rail v'admao na héipeann le págail le cup ap ceac nó ap vooán, nuair a véar veipeao le " ceol na n-éan ap bárr' na zcuann," —rim i an uair a buailpear aicméala muro paol zup leigeamar píléig pan obair ba éoir a veit ap puabal le diaadanta azamín .i. cup na zcuann. Ac 1p feap zo veipeannac ná zo vpad. Tá an zcuipreao a' teannaó linn; azur tá lá áicpíro leagca amac az muntir na típe peo le epann a cup. Cupreap iao, i n-amm Dé, an lá rin, i púe an zcuiprúo, nó i vooár an eapraig; azur ná víceap a' púil leir an vpeap éall le n-a déanam. Dume ap bié a vfuil mead-ai-cinn ann tá fiop aige cé'n cmeál epann 1p feapí a fáppar ap a curd talman féim. Tuigeann pé an epann a fáppar zo maic ap talam vubpabán nae móioe zo vpad páo pé zo maic ap talam éreapóige. 1p eol voo má tá cloe eibir ap a curd talman zo vfuil epannte áicpíro a feilpear voo; azur má tá pé ameolzac i vooab na

zcuann azur i vooab mianais a curd talman zcuopa pé comupra eicin a cupreap ap an eolar é, nó v'féioir zo mbeao múmteoir feilméapca an Connuae polzgearac zo leor leir rin a déanam. In zac baile v'feapí voo na vooame a ceact le céile azur na epann uilig a cup i n-aon ziuoán amám ná epann donpaic a cup annpeo 1p annpúo. V'fáppao an vooir, an leam, an cuileann 1p an fuinnpeoig zo maic pa típ peo: an epann bán, an epann éioptéann, an epann feapna, an epann labrair, azur an epann páiligé, azur na rzópa cmeál eite nae féioir linn ammuí annpeo. Nae ap coil i n-gar voo váile áta Cliae a puair liam Ruao Sápana paatá azur taobám le n-aig halla móir vbermipre? Zo maipéamuro uilig zo vpeiceamuro plact ap éadon na típe peo apí az epannte 1p az coilte!

TALAMAIDÉACT.

Or az camnt ap cuparidoeact 1p ap talam-aidoeact é v'péapao curd de na máigirpí' rzóile rompla maic azur deag-comaipie a éabairt uacu i n-áiceada. Áit ap bié a vfuil záirvoin 1pceac leir an rzóil azur an múmteoir oitce ap záirvadoigpéact ní don bacamin aip eolar a éabairt voo na páircí rzóile ap an zcuip bu éeapí a cup ap an talam i puoet 1p zo mbampríoe feap-1p-barr toraio ap. 1p iao buacaili rzóile an lae mvoiu a véar 'na vpeilméapí' amac annpeo, azur, ó'p puo é zur talam-aidoeact an t'pige-veata atá az fupmóir na héipeannac (azur a véar zo ceann tamail), níor mívde zac eolar 1p puactanac voo feilméapa a éabairt voo páircí rzóile na tuaité ap éuma ap bié. Nuair épuavúig-ear an t'píac 1p veacair a púioim 'na zac, azur má éipugeann buacaili rzóile na tuaité puar gan eolar beact ap cuparidoeact 1p é 1p vooíoe zo leanpa ríao voo nóp a bí az a n-aicpéaca pómpu, bióó pé oic maic. Ac má glacann an múmteoir na páircí mar 1p éoir cupre ríao puim azur rpéir i votalamaidoeact nae rzappa leó zo luac; veio muintir acu arcu féim nuair zcuopar ríao ziuoán talman dá zcuio féim, azur ní veio an oipeao ponn orpu an tuaité págail azur a n-azair a éabairt ap na baile móra.

LEAZAN AMAC AN ZARRDA.

Níor vputáir epann, móca, nó pál maic ápo a veit ap an taob ó éuaró azur ap an taob éoir ven záirvoin; apae an zaot i vooairó bionn pí epuaró azur cupreann pí puact, ní n-é amám ap vooame, ac ap zac ní dá v'pápann, azur tá an zaot anoir bunáite 'cuile pioc éo nimneac.

Anrim níor móir an Záirvó a pomnt roir na páircí azur a ziuoán féim a veit az zac malpac. 1p puactanac, ap a laigeao, píora veic vooigce ríceao ap pao azur naoi vooigce ap leiteao a éabairt dá zac páirte azur ziuoán níor mó má'p féioir é. Da éeapí voo' n éapán roir 'é don dá píora veit ó épóig zo veí dá épóig zo leit ap leiteao voo péir mar véar páir-rimge pa n-garpa. 1p féioir píol féir, pííci, cloca, nó bláeanna a cup le cumair na zcuapán. Féavpáioe víoga a véanam áit ap bié pa n-garvoin a vfuil capán le veit, an éreapós ap an víoga a éaiteam aníor azur a rzappa amac ap an talam; cloca móra a cup ap éom na víoga annrim, mion-cloca or a zcuonn azur záirvéal or a zcuonn rin apí zo mbi an áit comérom leir an talam eite. Azur az píor-íoeapí an záirp dá veio víoga móir vooimín a' teapáil. Veio pé puactanac píora oet vooigce ap leiteao págail éapí timceall an záirvoin le n-azair epannte beag, rzéaca, fiadailé, azur bláeanna; ac má cupreap fiadailé, ba éeapí iao a baint pul rzéirfeap an píol.

An Záirvoin.

Sa bpíora peo a págcar éapí timceall an záirvó féavpáioe epann uball, pluma, azur péiríní a cup; azur rzéaca rpíonám azur cuppamrí; puig épaob, puig talman, rméapa, azur iomao puo eite. Ac veio lá eite az an v'pápac, v'féioir, le leanae voo obair peo.

TOMÁS Ó RAIGILLE.

Széal páopais uí flaitbearta

Tá pé éúig nó pé ve vlianta ó bí feap ven baile peo poir pá Connuae an élar a' baint pácaí az feilméapa mar 1p znáeac le muntir an oileám peo vul poir éuile vliam ann a' paotrá páige. Panann curd acu éoir rzacám maic ann azur curd acu a éigeap zo luac. Bí zo maic, v'pan páopais éoir zo paó an noolaig taaca a veit 1pzig. Nuair a bí pé a' ceact abaité bí éúig véag aipzío ma póca. Bí zo maic. Anoir vooar máz Coilinn a támic pé. Bí pé az imceact azur a' píor-imceact azur ní paib ceac ópa ná píopa ap an mbealac píome le zo vpuigeao pé zpéim ná vooe. Ac pá veipeao azur pá voo támic pé 1pceac i vooeac móir ápo-nópac zo maic. Ní paib dume le feicéál ann ac feap amám. Nuair a támic páopais 1pceac v'iaip pé ap an vpeap ap ron Dé a mbeao puipéar na hoiróce le págail aige azur leabair zo maion. " Céipz puar a éoílaó i mbárr an tíge," arpan feap, " ac ní don t'púpéar le págail azao." Bí rin vooa zo leor az páopais mar nári it pé don vliar le tuairim dá uair véag píome rin. Ac méap pé zo paib pé com maic voo vool puar a éoílaó, cé zo paib épit-eagla aip mar éeap pé nae i n-áit éeapí a támic pé. Nuair a éuaró pé puar zo vooíveao a éoílaó bí feap eite pa leabair píome. Níor bac pé leir ac voo ve a curd éav-áige azur éuaró 1pceac pan leabair. Déaman mópán acapí a bí pé pan leabair nuair a támic veit eite, feap azur bean, aníor azur v'ionnpais ríao féim a' buatao a céile. Bí páopais ap rzappao le paic-éoir azur bí pé az iappair an feap eite a vúipeact azur dá mbeao pé leir ó rom ní vúipeoéao, mar pé an éaoi a paib pé cáilte. Nuair a puair pé amac zupb é an éaoi a paib pé v'páigce v'ac a teanzaró ma éeann le paicéoir i puoet azur nae paib meabair ná moéú ann ac pé rzéal é v'péac pé le vool amac. Nuair a puair pé amuig é féim bí pé a' púe com maic i n-éimn azur v'péao pé é. Bí pé az imceact annrim zo vooámie an oróce lá' na v'páac nuair a capao 1pceac é tuicim voo na hoiróce i vooeac a paib bean azur feap. Bí an feap 'na luige píor tinn azur nuair a támic páopais 1pceac éuaró an bean amac. Ní cúipge bí an bean amuig ná v'éipz an feap puar azur labair pé le páopais. V'mnir pé voo zupb 'm i a bean, " azur," ap feirpan, " tá pí móir le feap eite ó tá pí a' ceapao zo vfuil mipe zo vooa. Sin é an beapí atá pí a' pmaomeao ap imit opm, ac anoir ó éapla zo vooámie tú 1pceac tuibpa tú congiam voo le iao a cup dá zcuip." " Tá zo maic," arpa páopais, " ac a' vfuil don vliar le n-ite azao a tuibpá voo? Tá mé zap a veit cáilte leir an ocap." " Zab puar," arpan feap, " azur tá cáca azur pláca ime pa zcuípa rin éuar azur tabair anuar é azur it voo vooéam ve." " Vair ríao, ní le páopais ab fáilzig é; éuaró pé puar azur túg pé leir an cáca azur an t-im zur it pé féim azur an feap a noóam ve zo binn. Nuair a bí an t-ocapí baicé voo leag páopais an méio a bí v'púigil-teac 1pceac pa zcuípa apíce. Anrim v'ollmuig an feap é féim pa éomne na veitce a bí le tígeact. Túg pé maide voo páopais azur ceann eite voo féim. Sin pé ríap a éoílaó annrim, mar beao dume ann a beao a' paotrá báir azur vubairt pé le páopais v'púioim le n-áir nó zo vooigeao an cúpla 1pceac" mar tá mo bean veapbca zupb i an oróce anoc an oróce véigeanae azam." Bí zo maic. Veeaman a paib páopais paor gan moéú gan paicéoir a veit aip, an uair peo, ní nápb iongnao voo féim. Da záirpí mar rin vooí zo vooámie an feap azur an bean azur ní veeapna pí rcaivéapí ap bié ac púe zo voo an cópna azur ní buídeac a bí pí nuair éonac pí an t-apán azur an t-im veagnaé itce azur toruig pí a' rúspao le páopais ac cébi

rgeal é fúro ríad ríor as ite an méro a bí pásta. Nuair a fuair an sean-feair mar rín iad u' éiríse ré fuar é féin agus buail ré an falcaire leir an marde agus marbuis ré ar áit na mbóinn é. O'ionnraig ré féin agus an bean a céile annsin, agus tús pádórais dá ríudal é. Uí pádórais a' ríudal agus as ríor-ríudal t'pí énuic agus t'pí fleibte go raib ré t'rom tuirpreac agus san fíor aige cá raib ré a' dul. Fá deirpead capad irteac i' t'ceac órta é agus nuair a éuir ré a lám na póca go mblaoidéad ré deoc ní raib ríghinn ma póca. Ac nuair a éuala fear a' t'ige céaró a bí a' baint uó tús ré a' dótam le n-ól uó i n-airse. O'innir pádórais zac záb agus t'rioblóro a n'weaca ré t'pí. Glac ré t'ruas móir uó agus éuir ré le hair boiró bíó é. Tórais pádórais a' b'p'eatnú 'na timéall agus a' déanam ionganair den áit a raib ré agus nuair a' u'ionnraig ré ar an mboiró ní raib boiró ná bíad ná teac ná fuo ar bí le feiceál aige ac an oróce uob agus cebí réaltós a bí ar an r'p'p'ir. Vad'm u'g'uar r'ganar'a, agus lionn-fuad uó pádórais éirí a raib zaidte t'pí aige. Síle ré éirge 'na fearam annsin agus ba' uona bí ré uó b'p'is ann le f'aitéir agus le hocpar ac bí ré ar ríudal aruam go b'fuair ré r'gailp eigin le uol irteac. Ní móran acair a bí ré ra r'gailp, nuair a éuaró t'p'p'ir fear t'art agus cónra ar íoméar acu, agus leas ríad uob i' u'p'ead ar a'g'ar na r'gailp a raib ré 'na f'urde. Dubairt fear acu nac raib ríad i' u'oon i' íoméar agus annsin uob'p'adar le céile go raib fear uó flait-beartaic ircis ran b'poll rín agus go u'ciud'p'ad ré congnam uob. Glacóid ríad amac ar pádórais ma amn agus ma f'iom-nead. Ní raib aon maic uó pádórais fan-aét ríar. U'éirgean uó uol amac, má b'ole maic leir é. Cuair pádórais as íoméar na cónra annsin. Ní i' b'ead a éuaró ríad nuair leas ríad uob i'. O'imt'is fear acu annsin as íarrad l'áige le hair poll a' déanam uon cónra. Uí ríad r'gacám maic a' fan-aét leir agus ní raib ré a' teac. O'imt'is fear eile annsin agus ní raib ré féin a' f'illead. Ac ra' u'p'ead u'imt'is an t'p'iomad fear agus ní raib aon-uime fan-aét ac pádórais agus cebí céaró a bí ra zcónra. Ac ní móran acair zup b'p'is an buacail a bí ran zcónra aníor an clár agus zup éar ré pádórais ríor. Agus marac go u'cus Dia uó pádórais go raib ré níor f'urde ná an fear a bí ra zcónra ríome rín bead an clár buailte air. O'imt'is an fear eile é féin annsin agus u'f'as ré pádórais annsin. O'imt'is pádórais leir an r'geal a bí aige. Nuair a m'p'zail an lá ar pádórais, ré an áit a raib ré tuar ar mullac Cnoc Moruam. Uí pádórais ar ríudal i' zcáiteam an lae rín. Uí ré a' c'p'ónacan na n-oróce nuair a conaic ré potur agus bí ré as íarrad a' beir a' u'eanam ar an potur. Nuair a bí pádórais i' n'gar uon t'potur bí teac móir b'ead le feiceál aige. Uí u'opar o'p'z'áige ar an teac agus éuaró ré irteac mar fúil le Dia ir go b'p'úisead ré fuo eigin le n-ite. Nuair a éuaró pádórais irteac, cuiread na mílte agus na millíim fáilte ríome in' amn agus ma f'iomnead. Leasad anuar boiró a raib fuo le n-ite agus le n-ól air. Mar bí ocpar móir ar pádórais éuaró ré a' caiteam an bíó. Ní fáca pádórais an o'p'ead uoame i n-émp'eac aruam agus conaic féin annreo, agus níl aon-uime u'ar cailead le f'ice bliam ran áit nac raib ann, má u'f'ior b'p'as uó é. Vad i' reo an líor a raib pádórais innti an uair reo agus níl aon-uime u'ar cailead le f'ice bliam nac b'p'aca pádórais ran mb'p'uzim reo. Fuair pádórais leabar ó na uoame reo, agus tá fean'car innti ar éurle f'óir u'ar uam le n'éiríim le naoi zc'ead bliam. Seo é eac'ra pádórais Uí flait-bearta ar zac a b'p'aca ré den t'p'eam eile. Conaic fear den baile reo b'p'uzim i' leirí Meallám an oróce fá u'p'ead. Míre,

PEADAR Ó DEARÁIN
a' cur an r'geal reo éuir muntir an Stuc. Tá fúil agam go u'caiteaca ré leobta.

Sean-Ráidte.

Má' r'fíor b'p'as é ir maiz
A u'c'ídeann mí-r'geal air.

Ní beas beasán uó rí-u'p'oc b'p'ocán.

Níl zar a' camt z'p'p'aró an uall bean.

Faoullíó u'omeann, mian an t'reanóra.

An fuo nac u'cuizeann an ceann
Ir cuma a' beir ann nó ar.

Ir fearr r'p'p'uzim ná ar r'p'gnam.

Imteócaró an t-airseao
Ac fanaró an ómp'eac.

Íomairé caol agus u'íogai leatán'
U'ar an lám le f'éoil an fáca.

Ní r'geal rúim é agus ríor as t'p'p'ir air.

U'p'ón uon óise nac u'cuizeann fá uó
coróce.

An té z'p'p'ar a' fáit r'p'ozail
Z'p'p'aró ré a' fáit r'geal.

Dá mbead ríor as u'ime a' lear ní
u'ean'p'ad ré a' am'leap.

Aiteamta na heaglaire:
Sgian z'ear, arán agus r'p'ólla
Coirce uó mo éapail
Agus airseao in mo póca.

Níl aon zar ran mbuar'p'ead
Ac éirge fuar air.

Sioc an locám lán ní raib ríam buan.

Ir r'p'-maic an éaoi beir i' n'gan ríor uon
u'ígead
Agus ní corpar a' coróce an t-éaoac.

Ná'u'ir na z'p'p'amaí.

Ir fearr rúil le mair ná le eill.

Tu'p'aró an t-am agus beiró u'ó'ar ar
zac lazán,
Teac móir ar zac énocán,
U'p'ídeao ar zac r'p'ucán,
U'earla as zac b'locán,
Coirce r'p'oi zac b'p'eallán.
Agus an r'p'ozail u'iliz 'na b'p'ocán.
—U'p'ian Ruad.

Tadair an r'p'za uon u'p'ac agus t'p'za
fé an u'íogad.

Z'p'iteann meirge mí-rúim.

U'éirce i' máilín lán.

Sós, r'p'z, ir fearr r'p'z ná an'p'oz.

Uá u'p'ian z'p'p'ra le oróce.
Uá u'p'ian z'p'p'ra le ép'ann,
Uá u'p'ian r'p'p'ac'a le r'p'p'ir,
Agus uá u'p'ian z'p'p'ra le h'ail.

Ir maiz a' bead go h'ole agus go boet
'na u'iaró.

Caiteam cló leir an n'gealaiz
Ná z'p'p'ail uó o'p' ar íarrann fuar
F'ad'oz temead r'p'oi loc u'eariz
Nó buair a' b'p'ir ar bean fuad.

Ní le u'p'p'aró bíó ná fear a' éall-
eamar éire,
Ac u'íog'p'ail náir éuroizea mar f'éimlé
céile,
Agus r'p'oi na r'p'olai u'p'p'ir Míeal Ó
Cléiriz.

Uá'la'car na bliadna
Íoir Novalic agus f'éile b'p'iz'ne.
P'ADRAIC Ó U'OMNAILL.

Tír na-nós.

ROINN NA U'P'ÁISTÍ.

Tá luét an r'p'p'ir reo fá r'p'ir u'p'p'ir-
eanna a' t'p'p'ir uó na r'p'p'ir r'p'p'ir ir
fearr a' r'p'p'ir leirí z'p'p'ir ar
"Ép'ann agus a' z'p'ir."

AN ÉEAO U'U'AS—Luac corónac uó
leab'ra z'p'p'ir.

AN U'ARA U'U'AS—Luac leat-éop'ón-
nac uó leab'ra z'p'p'ir.

Ní móir na leirp'aca nó na hairtí a' beir
ir'cis r'p'oi an z'p'ad lá uó u'p'ead f'p'p'ir.

COINZEALLACA:

I. Cairce coupon an STUC a' beir le
ZAC AON airte nó leirí.
AN ÉEAO U'U'AS: Site U'p'p'ir Coláirte
N. U'omnic, Spáiro Eccles, ac
Cliaé.

Ir t'ruas linn a' laizeao air'í acá as teac
irteac. Íarrann uó na m'unt'p'ir r'p'p'ir
cab'p' linn leir na r'p'p'ir a' éuir as r'p'p'ir.
Raca ré i' u'p'irbe uob féin agus uó éuir
na z'p'p'ir.

U'U'ASEANNA EILE.

Tu'p'p'ir luac corónac uó leab'p'ir
z'p'p'ir zac mí mar u'p'ir uon té a' éuir-
p'ar éuzann an éu'p'acé ir fearr uó
fean-r'p'ann r'p'p'ir, r'p'ann beas, u'ia'ca,
u'p'p'iranna nó r'gealta z'p'p'ir, z'p'p'ir-
p'p'ra.

U'io' a' leir'ir rín ar lám agam an
ééao lá uá zac mí

Tá go leor uó na z'p'p'ir r'p'p'ir óza a'
cab'p' linn agus níl m'uir a' u'eanam u'p'p'ir-
maic o'p'á. Cu'p'p'ir u'p'p'iranna éucu
com luac agus t'is linn na leab'ra r'p'p'ir.

Tá go leor eile z'p'ir z'p'ir u'p'ir
u'p'ir, ac tu'p'p'ir nac a'ISTRI'ZTE acá
u'p'ir, ac z'p'ir-z'p'p'ir na n'z'p'p'ir

Íarrann—
MÁIRE NÍ RAZÁLLAIS,
87, Spáiro Uac. na U'p'p'ir,
ac CLIAÉ

O'p' cab'p' le

IASACÉ NÁISÍUNTA NA HEIREANN.

SÍOLTA AR FEABAS,
Agus zac a' u'p'p'ir ón u'p'p'ir
le r'p'p'ir ó
MÁIC O'SZÁIR,
i' MBARR AN ÉALTA, i' n'z'p'p'ir.

Uá i' éire an ééao t'p' a' coirp'izeao uon
Ép'p'ir Naom'ca. Go u'c'í reo, ní raib aon
p'ic'p'ir uon Ép'p'ir Naom'ca a' r'p'nead
i' n'éiríim. Anoir tá agam PICTÚIR
ÁLUINN uon ÉP'P'IR NAOM'CA a' r'p'nead
i' n'éiríim, 22p'p'. x 15p'p'. Uán uon Ép'p'ir
Naom'ca r'p'oi. Uán é reo a' r'p'p'ir
p'p'ir'p'ac boet tar éir an t-airp'ann
éirteac uó t'p'p'ir amuis uó U'p'p'ir
Richmond an 28ad lá uó U'p'p'ir, 1916.

A luac, Is. 6d t'p'ir an b'p'p'ra.
Lag'p' mar ir z'p'p'ir uó luét r'p'p'ir,
Ó P'OLÁIN 7 A MÁIC,
17 u'p'p'ir Cé. U'p'p'ir,
Baile acá CLIAÉ.

COUPON.
An STOC,
SAMAIN, 1919.

An maic leat clódoireacht maic ar airgead coméirim?

Tig linn nuv ar bit ir áil leat a cur i gclo go veap taitneamhac. Cuirfeamuis i gclo duit billi, tuair-irgi, leabhráin, lioréal, etc.

An 'Galway Express'

Liam ó Corraoin 7 a mac,

Fuincedirí 7 Lón-Ceannairde,

BRÁID DOMINIC NA GAILLIMH.

Ó heireadhóin.

Carrannaí 7 Gluairteáin 7 Gléar rocmairde. BRÁID EYRE NA GAILLIMH.

Séamus ó Béaláin

Ceannairde Suait 7 Iomcuróir.

BRÁID MEADONAC, NA GAILLIMH.

Tá an tao ir fearr i gConnacra 7 go leor neite eile acá maicneac le faigil i nGis

Monica níc Donnada, BRÁID ARO NA GAILLIMH.

A gaeilgeóir! An uair a veir-re fógra vo cur in don páiréar, tabair vo'n CORK ADVERTISING AGENCY, &

Déanra ré áire duit-re; Déanra ré tairde dóm-ra.

seán ó cuil, fáigil, 95a Spáid Páiréar 7 gCorcaig.

T. O FLANNAGAIN & Chlann Mhac.

Fac uile fórt faidnigeacra agur innealltóiréacra.

Dóiltoirí roctar. Cuirtear veir ar roctair 7 ar sunnaí.

BRÁID NA SCEANNUIDE, i nGAILLIMH.

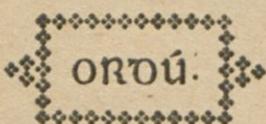
An Teac ina Labairtear Gaedilg.

S. Ó Fácais 7 a com, TEORANTA.

—Dioitóirí 7 Reacadóirí,— Tae, fionta 7 Uirge Deata,

Foirgionta ceannairgeacra, NA GAILLIMH.

AN STOC.

Don

atair ó ceallais,

Spáid Dominic, NA GAILLIMH.

A Capa,

Cuir cuagam oóiréanna ven STOC fac mí go ceann.

Ann

Beolad

muinntir uí Anghacáin

384 bóctar ciorcalda ó tuaid, baile áta cliat.

A Swordsman of the Brigade - 8/9 Irish Heroines - 7d. (Tá na leabhráir go fearr éirio an bporr.)

Ir é míceál O hAnghacáin vo marbuisgead le linn an áirg 1916, vo rírib 1av.

Fac cineál leabhráir bainneap le éirinn le faigil annro.

Clo-Dibreacha Dhun Dealgan.

AISTÍ TOMÁIS DÁIBIS.

Maite le nótaí 7 a lán nar cuirtead i gclo go veí reo. Dáití Ó Donnada nac, maireann, a cuir in-eagar; 480 leatanaig 4/- slan, éirio an bporra, 4/5.

An máctair 7 ríealta eile a rírib an piarsac; 100 leatanaig; 2/6 slan, éirio an bporra, 2/10

Purghadóir pádraig: Aitiréac ar an Meadon-air; 5/- slan a luac; éirio an bporra 5/4.

A STUDY IN STARLIGHT and other Poems. The collected poems of Randal McDonnell, 140 pp., gilt top, 4/6 slan, éirio an bporra, 4/9.

Clódoireacra Gaedilge, Déarla, Ticéir, Suatantair, etc.

Tomár bheactnac, lón-ceannairde.

an ceannóir, i nGAILLIMH.

An 'Lucania.'

már maic leat roctar maic a minneav .. néirinn rírib éirig ..

Dóimnall ua buacalla, i muig nuadac

Tá fac cineál peola le faigil ar feadap ó

míceál mhac coisdeala, i nGAILLIMH.

TRUSSÁN TIGE.

Fac don éineál. Ve déantúrad na h-éiréan, vá noiol ag 63 Spáid an Capail Dúide, i gCorcaig ir le seán mac eóimín an ríopa.

ua fácais 7 a mac, Lón-Ceannairde

Spáid Dominic na Gaillimh.

Díad ar feadap ar luac coméirim.

Teac doiréacra 32 plás fároméir, an pléimionnais, áta cliat.

Árur Gaedéala vo Gaedéala

Tá 59,081 Siopaí i néirinn le véantur Gallada a díol. Mí díolamuis-ne ac

earraide rinnead — i néirinn.

Ó Glaráin 7 a com, 11 Spáid Uactarac Mí Conail, i mBaile áta cliat,

Oireacap.

COLÁISTE NA HIOLSGOILE, i nGAILLIMH.

Craob ve lol-ríob na héiréann.

Árvo-oireacap le fáigil innti ar na hiol-dántaib veir ceangadab, ealadain, tráct 7 ceannairgeacra, ealadain an leigir, reit-déaracra, 7 innealltóiréacra.

Téarmla gearra ar leit fa comair oíof ríobte. le fac uile uíobar a fáigil ríribóctar ag an meadbránáide.

Teac doiréacra. mnd uf dácaín, Ceannóir Parnell, Baile áta cliat.

An díad 7 an veob ir fearr 7 av rin fáirng 7 le fáigil ar a luac. Tá éirio fócaimil fa teac reo.

an sean-teac.

A cuirtead ar bun i 1864,

Tae, Cairé, fionta, Uirge Deata, ar feadap

Ó Léanacáin, an ceannóir. : i nGAILLIMH

COLÁISTE IGHÁIDE NAOMTA. (Cumann fora.) : : : i nGAILLIMH.

Coláiste veir-meadonac é reo a bfuil ceagap vá tabairt ann ar na ceodraic foíguma a cuirtear veir i gceud a veil go hiolrígíol nó a veil, n-éavan gáta tráct-ceannairgeacra. Áire ar leit vá tabairt vo fáirng óga. Fáirng dáire ar éiríob an tige. le fac uile uíobar a fáigil, ríribóctar ag an airéinneac.

CLOCAR OIRO NAOM URSULA, i SLIGEAC

Oireacap i gcóir na hiolrígíole, (buairéamap ceirre cinn veag vo gcoláiréacra an dá bliadán reo caíte) i gcóir ríribóctar an Dúirvo veir-meadonac, na mbann, Cumann na gCeoltóirí, I.S.M. Tráctála, gcoláiréacra an ríob, etc. Tá ríob teigéacra ré leit agáinn.

Dá leabhar nua vo Gaedéala.

MAIDIN i mbéarra 7 Dánta eile. Osborn Bergin vo rírib; a luac, 1/6; éirio an bporra, 1/9.

an caise garb. leabhar nua-filideacra; reavap ó hAnghacáin vo rírib; a luac, 1/6; éirio an bporra, 1/9.

cló na gconneall, 44, Spáid Dawson, baile áta cliat.

STORTHA AN MHALOIDIGH,

i nGAILLIMH. BROGA GAEDÉALACA.

Dá noiol le luac siopaí.

Tá teac óra a bfuil compóir ann ag séamus ó laide,

BRÁID DOMINIC IOCTAIR NA GAILLIMH.

"Coza gaca bíó 7 fearn gaca uige" áire.